

Fagfornyelsen i praksis

– erfaringer med
hjemmeskole i
Tysvær kommune

>>> Av Mari-Ana Jones
og Sara Bubb

13. mars gikk skoler i krisemodus. Alle ble plutselig kastet inn i en ny heldigital verden. Tilgang til digitale verktøy var ikke nødvendigvis problemet – 93 % av elever i Norge går på «digitaliserte skoler», langt over gjennomsnittet på 35 % i Europa (Europakommisjon, 2019). Til tross for dette svarte 67 % av lærere i en undersøkelse ledet av Universitetet i Oslo at de hadde «liten eller ingen erfaring med heldigital undervisning før skolene stengte» (Strand, 2020). Forskning fra OsloMet viser at 73 % av lærere i barneskole brukte mer tid til forberedelse når undervisningen var digital. Et flertall av skoleledere som deltok i forskning gjennomført av NIFU (juni, 2020), rapporterte at de laget planer for hjemmeundervisning etter at skolene stengte. Petrie et al. (2020) har i en OECD-rapport beskrevet situasjonen som «et uforutsett skift i utdanning som aldri har blitt sett før». Selv om det var tydelig at skolene ville strekke seg langt som en viktig del av «den nasjonale dugnaden», var det på ingen måte en ideell situasjon, ikke minst når man tar i betraktning at fagfornyelsen var like rundt hjørnet.

Vi har samlet erfaringer med hjemmeskole i Tysvær

Koronakrisen innebar en utprøving av nye verdier og prinsipper for barnas opplæring. Mange av disse vil man kunne kjenne igjen i fagfornyelsen, og erfaringer fra tiden med hjemmeskole kan slik sett bli et viktig skritt på veien mot innføringen av en ny læreplan.

kommune fra denne unike perioden for å skape et kunnskapsgrunnlag for fremtidige skoleutviklingsstrategier. Sara Bubb (professor på University College London) har jobbet som konsulent for Tysvær i flere år, for å støtte skoleutvikling og elevmedvirkning. Anonyme spørreskjemaer ble sendt ut til elever (1.–10. trinn), foresatte og lærere i alle skoler i kommunen 22. april, mens skolene fortsatt var stengt. I løpet av 10 dager kom 1995 svar – en enorm respons i en liten kommune med knapt 11 000 innbyggere. Tydeligvis var engasjementet i saken stort, og respondene viste at de hadde mye å dele.

Koronasituasjonen har ført til mange refleksjoner om hva som kunne ha blitt gjort annerledes, og hvordan skoler kan bli annerledes i fremtiden. Undersøkelsen i Tysvær kommune bekreftet at det er mye å lære, og at det er mange ønsker for fremtidens skole: Mer uteskole, hyppigere bruk av digitale verktøy i læring og undervisning og mindre lekser er noen av ønskene fra respondenter. Samtidig viste stemmer fra elever, foresatte og lærere i Tysvær at erfaringen med hjemmeskole ikke bare viste hva skoler

Illustrasjonsfoto: © Adobe Stock

kan forbedre, men også hva som fungerte bra. De la vekt på investeringen i digitale verktøy som skolene i Tysvær hadde gjort før korona, og på de gode relasjonene som var etablert mellom lærere, foreldre og elever. Innsatsen og dedikasjonen lærerne viste, ble anerkjent av alle. Det som kanskje var mest overraskende, var at læring og utvikling skjedde selv i disse mørke tider. Elever rapporterte om økt elevmedvirkning, selvstendighet og mestring. Foreldres involvering ble forsterket, og lærere planla flere kreative aktiviteter og ga også mer individuelle tilbakemeldinger.

I denne artikkelen presenterer vi forskningsresultatene fra Tysvær kommune og argumenterer for en alternativ vinkling i synet på skolen i koronatiden. Disse erfaringene har på mange måter fungert som et forstørrelsesglass på skolelivet. Kanskje sårbarheter har blitt tydeligere, men også det som skoler allerede var gode på. Basert på innsikter fra respondentene foreslår vi å konsentrere seg om hva skoler kan bygge videre på, spesielt det arbeidet som har ført til utprøving av fagfornyelsen i praksis. Dette innebærer en anerkjennelse av hva skoler har oppnådd i en utfordrende tid.

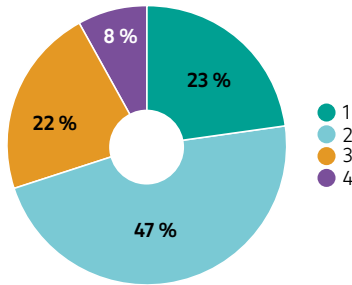
Skaping og kreativitet

Med tanke på fagfornyelsen og tidligere satsinger i kommunen med kreativ læring ønsket vi å finne ut mer om hvilke aktiviteter som ble planlagt, og hvordan de ble opplevd av elever og foreldre (se figur 1 neste side).

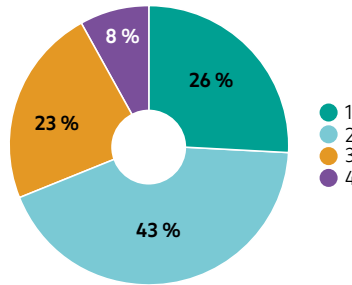
Omtrent 70 % av alle respondenter rapporterte kreative og spennende oppgaver på hjemmeskolen. En lærer sa at «hjemmeskole har gitt oss en perfekt mulighet til mer praktisk matematikk med måling og veiing». En annen lærer fortalte at elever «skulle måle opp ca. hvor stort et langhus fra bronsealderen var (ca. 7 x 20 meter), og merke av ildstedet i midten». Elever nevnte blant annet digitale «escape rooms», trekkfuglfotografering og ulike eksperimenter i naturfag.

Det er kanskje overraskende at lærere klarte å legge til rette for flere kreative oppgaver enn vanlig under koronatiden. En lærer forklarte det slik: «Jeg har mye bedre tid til å planlegge, lage relevante oppgaver og å gi tilbakemeldinger». En annen lærer beskrev at «mindre papirarbeid» hadde skapt mer tid. Det er vanskelig å konkludere hva

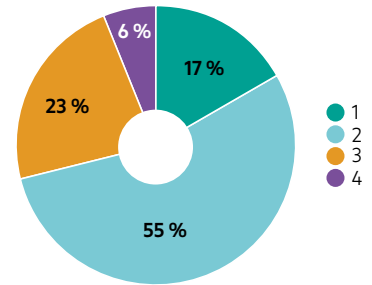
Foreldrene (755): Mitt barn/mine barn har fått flere kreative oppgaver enn på vanlig skole. [1 = helt enig, 4 = helt uenig] (n = 755)

Trinn 5–10 (740): Jeg har fått flere kreative oppgaver enn på vanlig skole. [1 = helt enig, 4 = helt uenig]

Lærerne (150): Jeg har planlagt flere kreative oppgaver enn på vanlig skole. [1 = helt enig, 4 = helt uenig]

Figur 1

som ligger til grunn for at lærere rapporterer mer tid til planlegging av undervisning. Færre driftsoppgaver ble nevnt, samtidig kan det tenkes at mindre tid ble brukt på klasseledelse. I alle fall reiser dette spørsmål om læreres tidsbruk og prioritering av oppgaver på vanlig skole.

Kapittel 3.2 i overordnet del av læreplan nevner «læringsglede» skapt gjennom «et bredt repertoar av læringsaktiviteter». I hjemmeskolen er det imponerende at lærere i Tysvær klarte å planlegge kreative aktiviteter som tydeligvis ble verdsatt av elever, og dermed etablerte et godt utgangspunkt for videre arbeid med fagfornyelsen. Kapittel 1.4 i overordnet del handler om skaperglede, engasjement og utforskertrang. Det er uttrykt en klar sammenheng mellom kreativitet, læring og utvikling. Derfor er det spennende å se en forbindelse i empirien fra Tysvær mellom erfaringer med kreative oppgaver og de svarene som handler om læring.

Læring og tilbakemelding

Vi spurte elevene om de hadde lært mye nytt på hjemmeskole. Diagrammene viser at et flertall av elever var enige i at det hadde de: 79 % av elever i 1.–4. og 65 % av elever i 5.–10.

Noen eksempler på hva de lærte:

- «Blitt flinkere å lese både i norsk og engelsk.» (Elev)
- «Eg har lært å måle og lage god mat.» (Elev)
- «Blomster, insekter, blitt flinkere å lese.» (Elev)

Samtidig mente 34 % av elever i 5.–10. og 21 % av elever i 1.–4. at de ikke hadde lært mye nytt. De elevene som var

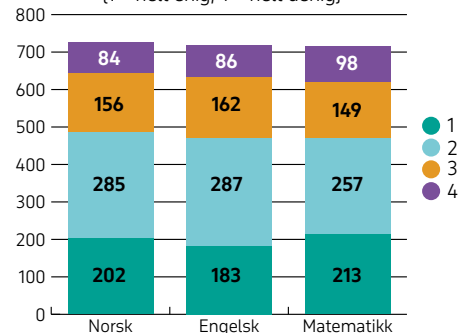
uenige, kommenterte at oppgavene var enklere og repetende, for eksempel:

- «Når vi har hjemmeskole, så er det mange videoer vi må se på, og da føles det litt mer som pugging i forhold til læring.» (Elev)
- «Mye repetisjon og trening på ting jeg kan.» (Elev)

De elevene som var motiverte og ble inspirert av kreative oppgaver, opplevde mer ny læring.

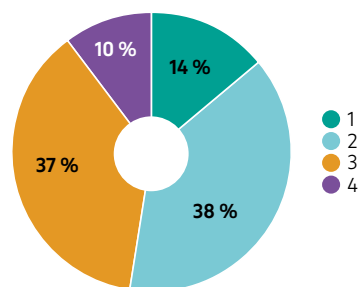
Vi var også interessert i å finne ut hvilke andre faktorer som hadde påvirket læringen, og derfor var det viktig å spørre om erfaringer med tilbakemelding fra lærere.

Trinn 5–10 (728): Tilbakemeldinger fra lærere har hjulpet meg mer enn vanlig. [1 = helt enig, 4 = helt uenig]

Figur 2

Lærerne [147]: Jeg har gitt mer nyttig tilbakemelding til elevene enn på vanlig skole.
[1 = helt enig, 4 = helt uenig]

Figur 3

To tredjedeler av elever i 5.–10. trinn svarte at de fikk tilbakemeldinger som hjalp mer enn vanlig i hjemmeskoleperioden (se figur 2). Flere sa at de opplevde at lærere hadde mer tid til tilbakemeldinger. Halvparten av lærerne var enige i at de ga flere nyttige tilbakemeldinger enn vanlig (se figur 3). Én sa: «Jeg har nok kommentert flere oppgaver per elev enn normalt. Jeg har nok også fordelt min oppmerksomhet mer rettferdig ovenfor elevene, ettersom alle elevene nå 'roper' like høyt». Lærere og elever var enige om at digital kommunikasjon ga alle elever nye muligheter til å bli sett og hørt. En elev sa: «Lærerne får se hvor gode alle elevene er, og ikke bare de som alltid rekker opp hånden i timene».

Foreldre var hovedsakelig positive til tilbakemeldinger fra lærere under hjemmeskole. De sa:

- «Absolutt! Den en-til-en kontakt har vært alfa omega.»
- «Veldig kjekt med enkeltvis tilbakemelding i alle fag hver dag.»

Opplevelsen av hyppigere og mer nyttig tilbakemelding var viktig. Forbindelsen mellom vurdering og utvikling, og spesielt viktigheten av én-til-én individuell tilbakemelding, er uttrykt i overordnet del 3.2 og støttes av forskning på prinsippet vurdering for læring (f.eks. Hattie and Clarke, 2019). (Steen-Utheim og Wittek, 2017).

Medvirkning og selvstendighet

Elevmedvirkning har fått mer oppmerksomhet i skoler siden Barnekonvensjon ble signert i 1990, og forskning har ført til tenkning om elever som medaktører i eget

utdanningsløp (Bourke and Loveridge, 2016). I fagfornyelsen, hvor det fastslås at elevmedvirkning skal finne sted både på klasseromsnivå og organisatoriske nivåer, står det for eksempel:

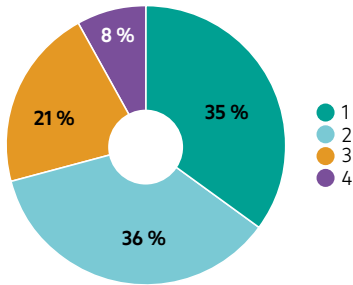
Elevmedvirkning må prege skolens praksis. Elevene skal både medvirke og ta medansvar i læringsfellesskapet som de skaper sammen med lærerne hver dag (Overordnet del, 3.1).

Likevel virker det vanskelig å få til i norske skoler. Barneombudet i Norge rapporterte til FN i 2017 at «barn har liten reell påvirkningsmulighet i skolen» (s. 20). Det samme vises i elevundersøkelsen – kategorien *elevdemokrati og medvirkning* er blant de som får lavest skåre på elevundersøkelsen. Vår tidligere forskning på elevmedvirkning i norske skoler (Jones and Bubb, 2020) fant at lærerne blir utfordret av tidsbegrensninger, tvil om egen kompetanse når det gjelder elevmedvirkning, og manglende strukturer internt på skoler. Tysvær kommune har jobbet aktivt sammen med Sara Bubb for å utvikle praksiser rundt elevmedvirkning, og siden vi forsker på elevmedvirkning og skoleutvikling, var det av spesiell interesse for oss å spørre hvordan medvirkningen ble opplevd, og om den hadde betydning for læringen.

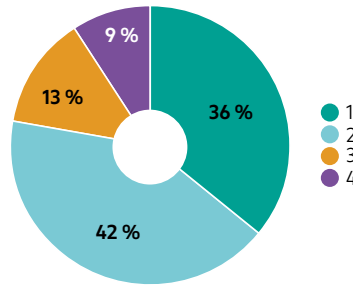
63 % av elevene i 5.–10. sa at de opplevde mer medvirkning på hjemmeskole. Forklaringene fra elevene inkluderte større valgfrihet i arbeidsmåter og rekkefølger av oppgaver, for eksempel: «Jeg har fått bestemt når jeg vil gjøre skolearbeidet». De rapporterte økt medvirkning i hvordan de organiserte sin læring, og måtene de løste oppgaver på. En elev sa: «Vi har fått bestemt en del ting når det gjelder hva vi jobber med og hvordan i ulike fag». Flere elever sa at det varierte mellom fagene, for eksempel: «I gymtimene får vi velje kva vi vil gjere, så der er det bra, men vi får ikkje bestemme ting i andre fag». At elevene i Tysvær opplevde en større grad av elevmedvirkning, er positivt. Elever la spesielt vekt på opplevelser av mer frihet og flere valgmuligheter, og derfor er det viktig å se resultatene fra spørsmålet om selvstendighet i sammenheng med det om medvirkning (se figur 4 neste side).

Diagrammene viser enighet blant gruppene om at elever har blitt mer selvstendig på hjemmeskole. Elevene selv opplevde at de har blitt det: 71 % av de i 1.–4. og nesten 80 % av elever på 5.–10. trinn var enige i påstanden. En elev sa: «Eg er ganske mykje flinkare no og eg har fått utfordra meg sjølv ved å finne ut av ting sjølve og fikse ting».

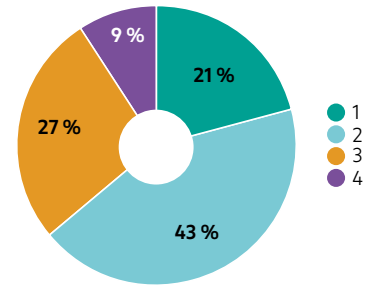
Trinn 1-4 (317): Jeg har blitt flinkere til å jobbe på egen hånd på hjemmeskole.
[1 = helt enig, 4 = helt uenig]

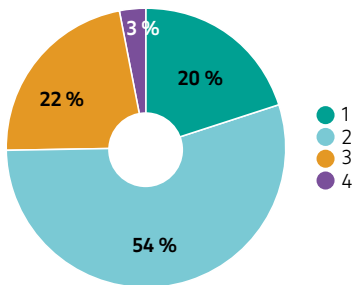
Trinn 5-10 (738): Jeg har blitt flinkere til å jobbe selvstendig på hjemmeskole.
[1 = helt enig, 4 = helt uenig]

Foreldre (766): Jeg synes at mitt barn/mine barn har blitt mer selvstendig/e.
[1 = helt enig, 4 = helt uenig]

Lærerne (147): Elevene har blitt mer selvstendige i sin læring i perioden med hjemmeskole.
[1 = helt enig, 4 = helt uenig]

Figur 4

Foreldre og lærere bekreftet det:

«Kjempeflink med å koordinere sin egen arbeidsdag og å få oppgavene gjort samt kontakte lærer dersom det trengs hjelp med noen av oppgavene.» (Forelder)

- «Kan oppleves som han/hun opplever mer mestring og har fått mer tro på seg selv.» (Forelder)
- «De aller fleste gjør det veldig bra, og mange gjør det bedre enn de normalt ville på skolen.» (Lærer)
- «Det virket som at elevene etter hvert som ukene gikk ble flinkere til å arbeide selvstendig.» (Lærer)

Kommentarene viser en sammenheng mellom selvstendighet og medvirkning. Når de fikk muligheten å bestemme selv, opplevde de mer selvstendighet. Dessuten rapporterte elever at det påvirket deres læring. Som en elev sa: «Det har eg! Det er ingen lærer som henger over skulderen din og seiar kva du skal gjere. Når det er heimeskule, bestemmer du ganske mykje sjølv. Kor mykje du vil gjere og sånn og kor mykje du legg inn i det». En annen elev sa: «Det

er lettere å følge med når du styrer hastighet og tid selv». Det synes klart at elever opplevde mestringfølelse og økt motivasjon gjennom å ta ansvar for egne rutiner og egen læring.

De som var uenige i påstanden, sa ofte at de var selvstendige også før hjemmeskolen, for eksempel: «Jeg har egentlig alltid vært ganske selvstendig» (elev). Nesten en tredjedel av foreldrene rapporterte at barna ikke var blitt mer selvstendige. Noen barn fikk tydeligvis mye hjelp av foreldrene. For noen barn med spesielle behov sa foreldre at de erstattet den ekstra hjelpen elevene pleide å få fra skolen. Andre elever leverte oppgaver som var preget av mye hjelp fra foreldrene. En lærer sa at «når jeg ser på rettskriving og setningsoppbygging så er det ikke elevens arbeid».

Foreldreinvolvering hadde også en positiv innvirkning på elevers læring på hjemmeskole. To tredjedeler av foreldre rapporterte at de fikk mer innsikt i barnas læring på grunn av hjemmeskole, og over halvparten mente at de var i bedre stand til å hjelpe sine barn med skolearbeid. For eksempel sa en: «som foreldre har vi kunnet bidra med innsikt, refleksjoner og gode drøftinger innen de ulike fagene [og] i en viss grad hjulpet til for å oppnå best mulig resultat på innleveringsoppgavene». Foreldrene fikk mer kunnskap om sine barns læring, og de opplevde muligheter for å spille en viktigere rolle enn før. Dette kan eksemplifisere måten foreldreinvolvering er beskrevet på i overordnet del (3.3), hvor foreldre «har kunnskap som skolen kan bruke for å støtte elevens dannelse, læring og

utvikling». Under koronatiden har skoler i Tysvær klart å involvere foreldre og kanskje engasjert dem mer enn før, og dette kan være en viktig grunnmur for videre arbeid.

Hvordan ta med erfaringene videre

Tysvær er en liten kommune. Likevel var engasjementet stort da spørreskjemaet ble sendt ut, for svarprosenten var stor blant alle de tre gruppene. Dette viser at elevene og foreldrene ønsker å bli involvert og hørt. De brukte tid på å skrive kommentarer, de ga ros, kritikk og forslag. Det er ingen tvil om at elever og foreldre ønsker å bidra til skoleutvikling. Furman og Starratt (2002, p. 117) beskriver interaksjoner i skolens fellesskap hvor medlemmer får lov til «å tenke høyt», og undersøkelsen ga de ulike aktører i Tysvær skolene denne muligheten. Et viktig spørsmål for kommunen blir hvordan dette kan bevares og tas videre. Det blir spennende å finne ut i neste fase av forskningen hvordan skoleledere og kommunen planlegger å bruke innsikten og anbefalingene de nå har fått.

Elevene opplevde tilhørighet og en følelse av å være verdsatt gjennom medvirkning og involvering, engasjement og motivasjon. Foreldrene stilte opp og utviklet sine evner til å støtte skolens arbeid. Lærere tok sjansen på å eksperimentere og utfordre elevers kreativitet og selvstendighet. Relasjoner ble forsterket – noe som er lovende for videre utvikling.

Det var neppe fagfornyelsen skoleledere og lærere tenkte mest på etter at skolene ble stengt. Til det hadde de for mange praktiske utfordringer ved omorganiseringen og digitaliseringen. Likevel ble dette i praksis en slags testing av elementer i fagfornyelsen. Nye verdier og prinsipper ble prøvd ut i hjemmeskolen og hadde hovedsakelig positive effekter på læring, mestring og involvering.

Koronatiden ga muligheter til å reflektere over utdanning og tenke på «hva, hvordan og hvor med læring» (Zhao, 2020). Den skapte nye muligheter for skoler og land til å lære fra hverandre. Våre funn er begrenset til én kommune, men de kan eksemplifisere erfaringer også andre steder, og kan derfor være et betydelig bidrag til tenkning om fremtidig skoleutvikling både i Norge og i andre land.

LITTERATUR

- BOURKE, R., & LOVERIDGE, J.** (2016). Beyond the official language of learning: Teachers engaging with student voice research. *Teaching and Teacher Education, 57*, 59–66.
- EUROPEAN COMMISSION.** (2019). *2nd survey of schools: ICT in Education*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- FURMAN, G.C., & STARRATT, R.J.** (2002). Leadership for democratic community in schools. *Yearbook of the National Society for the Study of Education, 101*(1), 105–133.
- FEDERICI, R. & VIKÅ, K.S.** (2020). *Spørsmål til Skole-Norge* (2020:13). Hentet fra <<https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/bitstream/handle/11250/2656248/NIFU-rapport2020-13.pdf?sequence=1&isAllowed=y>>
- HATTIE, J., & CLARKE, S.** (2018). *Visible Learning: Feedback*. Routledge.
- JONES, M. AND BUBB, S.** (2020) Student voice to improve schools: Perspectives from students, teachers and leaders in 'perfect' conditions. *Improving Schools*. <<https://doi.org/10.1177/1365480219901064>>
- MEJLBO, K.** (2020, 5 juni). Det er språk i lærernes og foreldrenes opplevelser av hjemmeskolen. *Utdanning*. <<https://www.utdanningsnytt.no/fjernundervisning-korona/det-er-sprak-i-laerernes-og-foreldrenes-opplevelser-av-hjemmeskolen/244757>>
- PETRIE, C., ALADIN, K., RANJAN, P., JAVANGWE, R., GILLILAND, D., TUOMINEN, S., LASSE, L.** (2020). *Quality Education for all during Covid-19 Report from hundrED.org in partnership with the OECD*. Hentet fra <<https://hundred.org/en/collections/quality-education-for-all-during-coronavirus>>
- STEEN-UTHEIM, A., & WITTEK, A.L.** (2017). Dialogic feedback and potentialities for student learning. *Learning, Culture and Social Interaction, 15*, 18–30.
- STRAND, A.** (2020, 21 juni). Lærernes håndtering av hjemmeskole under koronakrisen imponerer forskere. *NRK Nordland*. <<https://www.nrk.no/nordland/laerere-i-norge-og-usa-taklet-hjemmeskole-under-korona-krisen-pa-en-god-mate-mener-forskere-1.15041899?fbclid=IwAR1LvKaS9BiCQ5S5G8iPwy1rvUSzEpRrcJWlulYOnoYaVADPgPs374v7bj4>>
- ZHAO, Y.** (2020). COVID-19 as a catalyst for educational change. *Prospects, 1–5*.

»»» **Mari-Ana Jones** er stipendiat i utdanningsledelse ved NTNU. Hun forsker på elevmedvirkning og skoleutvikling med fokus på skolelederens rolle. Hun underviser på rektorutdanningen og masterstudiet i utdanningsledelse ved NTNU.

Sara Bubb er professor ved University College London, Institute of Education. Hun arbeider for tiden internasjonalt som konsulent innenfor skoleutvikling, blant annet i Tysvær kommune i Norge.

**BEDRE HYGIENE MED
KONTAKTLØS BETALING**

I TILLEGG GIR KANTINEKORTET FLERE
ANDRE FORDELER FOR SKOLE,
FORELDRE OG ELEVER:

- INGEN KONTANTHÅNDBTERING
- ENKLE OG OVERSIKTLIGE SALGSRAPPORTER
- REDUSERT KJØP AV USUNN MAT UTENFOR SKOLENS OMRÅDE
- KORTERE KØER OG MER SPISETID
- FORELDREKONTROLL OG ENKEL PÅFYLLING

VIL DU VITE MER SÅ KONTAKT OSS PÅ
KANTINEKORTET.NO
KONTAKT@KANTINEKORTET.NO
TLF. 40 64 52 15

Pandemi

>>> Av Tore Brøyn

Tysvær er en kommune som klarte å håndtere den brå overgangen til hjemmeskole svært godt. Men det at ting fungerer og lærere, elever og foreldre er fornøyd, betyr ikke nødvendigvis at man har utnyttet hele sitt potensial. Det kan være mer å hente.

Sara Bubb er professor ved University College, London, men bruker store deler av sin tid til å bistå skoler i andre land. Hun har hatt engasjementer i Malta, Slovenia, Hellas, Italia, Myanmar, Kina, Taiwan, Jordan, De forente arabiske emirater og Qatar. I Malta har hun for eksempel vært med på å utvikle en gjennomgående prosjektbasert tilnærming til læreplanen.

For tiden samarbeider hun med Tysvær kommune i Rogaland, et prosjekt som har vart i tre år. Her har hun kurset lærere og skoleledere i strategier for å skape engasjement for læring blant elevene. Hun har også hatt med grupper av lærere og skoleledere til skolebesøk i England.

Men så kom pandemi og skolestenging. Dette har gitt Bubb og hennes norske kollegaer en spesiell anledning til å forske på hvordan elever, lærere og foreldre opplevde den brå overgangen til hjemmeskole.

Imponert over entusiasmen

– Det som imponerer meg er den entusiasmen man finner gjennomgående hos alle gruppene vi har undersøkt, sier hun. Hun har registrert hvordan alle har vært interessert i å dele sine erfaringer, noe som har gitt seg konkrete utslag i en svært høy prosent på en spørreundersøkelse som ble sendt ut. Slik har man fått et presist inntrykk av for tilstanden blant elever, lærere og foreldre.

Et annet trekk hun legger vekt på, er hvordan skolen kunne møte de nye utfordringene på strak arm, fordi de allerede hadde lagt mye arbeid å integrere digitale læremidler i skolens virksomhet.

og hjemmeskole

i London og i Tysvær

Professor Sara Bubb ved University College i London er imponert over hvordan elever, lærere og foreldre i Tysvær har håndtert nedstengning og hjemmeskole.

I London må enkelte lærere gå fra dør til dør

Bubb forteller at også i London ble skolene stengt, og man startet en gradvis gjenåpning før sommeren, først for de yngste og etter hvert for eldre elever. Skolene vil først være åpne igjen for alle elever når sommerferien er slutt 2. september. – Mange

er urolige med hensyn til hvordan dette vil påvirke smittespredningen, sier hun.

Klassene i London er større enn det man ser i Norge, vanligvis rundt 30 elever. Derfor har det ifølge Bubb vært blitt lagt svært mye arbeid ned i å finne systemer for hvordan man skal sikre at elevene er trygge.

Men den største forskjellen mellom skolen i London og i Tysvær ser hun i bruken av digitale læremidler. Alle elevene i Tysvær hadde datamaskiner og var allerede vant til å bruke dem. Slik er det ikke i alle London-skolene. Mange steder er det bare noen elever som har egen datamaskin. Andre får låne fra skolen, mens mange har ikke tilgang i det hele tatt. Myndighetene har bevilget penger til bærbare datamaskiner og rutere for 4g-nettverket for utsatte elever, men å motta dette krever svært mye organisering fra skolens side, og det er uansett ikke bevilget nok til å dekke behovet.

Dette gir skolene en utfordring når det gjelder å få ut lærestoffet. Derfor har enkelte lærere gått fra dør til dør for å dele ut ark med oppgaver til hjemme skolen, noen av dem har gjort en fabelaktig innsats. Likevel viser forskningen at covid-19 har bidratt til å øke de allerede store forskjellene mellom elevene i London.

Kunne du tenke deg å gjøre et tilsvarende prosjekt som du har gjort i Tysvær, for sammenligningens skyld?

– Ja, men jeg tror ikke det ville være

mulig. I London har krisen vært langt mer akutt. Alle kjenner noen som er døde. Vi må tro at angsten sprer seg fra de voksne til barna, og det kan hende at dette også ville påvirke kvaliteten på resultatene av en slik undersøkelse. En annen ting er at vi neppe ville få tilstrekkelig deltakelse til at en spørreundersøkelse som dette ville være pålitelig, sier Bubb.

Vår akilleshæl

Hva er ditt generelle inntrykk av den norske skolen sammenlignet med den engelske skolen, og vær ærlig, hva er dere bedre på enn det vi er?

– Dere har et fantastisk potensial, fasiliteter som bygninger, ressurser, lærertetthet og vakre landskap. Men dere utnytter ikke dette godt nok. Vi har mer kreativ læring i England enn i Norge. Vi bruker for eksempel sjelden lærebøker. Vi har mer aktivitet og prosjekter og elevene er mer engasjert og jobber hardere. Man har høyere forventninger til dem. Jeg tror norske elever kan utfordres mer, de kan gis mer selvstendighet. Slipp dem løs, gi dem ansvar!

Slik som under covid-19?

– Ja, her har vi sett hvor mye vitalitet det fins hos elevene. Dette vil være lett å utnytte videre. Jeg tror kanskje rikdommen har vært akilleshæl. Barna vet at de vil fanges opp uansett, sier hun.